

EŞİK – Eşitlik için Kadın Platformu ve Arşivleri

EŞİK – The Women's Platform for Equality and Its Archives

EŞİK – Eşitlik için Kadın Platformu'nun çalışmaları ve arşivleri üzerine, Platform gönüllülerinden akademisyen Özlem Altıok'la Selvi Başak Öztürk tarafından Aralık 2024'te yapılan yazılı röportaj.

A written interview conducted in December 2024 by Selvi Başak Öztürk with Özlem Altıok, who is an academic and a volunteer of EŞİK – Women's Platform for Equality, on the platform's work and archives.

Çeviri / Translation by Selvi Başak Öztürk
Çeviri düzeltmeni / Translation proofreader Özlem Altıok

“Sosyal medya içeriklerinin arşivlenmesi ise çok önemli bir iş. Toplumsal ve siyasi hareketler için ve tabii feminist örgütler için sosyal medya faaliyetlerinin arşivlenmesi, bu hareketlerin ve örgütlerin tarihlerinin yazımı – ve ileride farklı alanlarda yapılacak çeşitli akademik çalışmalar – için kritik önemde.

“Archiving social media content is an essential task. For social and political movements, and of course, for feminist organizations, preserving social media activities is fundamental for documenting their history and for future academic research across various disciplines.”

Özlem Hanım merhaba, öncelikle sizi tanıyabilir miyiz? Bir EŞİK gönüllüsü olarak platformun kuruluş hikâyesi ve yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Merhaba. Kuzey Texas Üniversitesi'nde (University of North Texas) öğretim üyesiyim. Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları ve Uluslararası Çalışmalar bölümlerinde ders veriyorum 15 yıldır. Doktoramı Wisconsin Üniversitesi'nde sosyoloji ve çevre sosyolojisi alanında yaptım. Türkiye'de siyaset, toplumsal cinsiyet ve din arasındaki ilişkileri ele aldığım üç makaleden oluşan siyaset sosyolojisi ve toplumsal cinsiyet odaklı bir tez yazdım. Erdoğan'ın kadın ve erkeğin eşitliğine inanmadığını duyurduğu 2010 senesinden bu

Dr. Altıok could you first introduce yourself? As an EŞİK volunteer, could you share some insights into the platform's founding story and its activities?

Iam a faculty member at the University of North Texas. For the past 15 years, I have been teaching in the Women's and Gender Studies and International Studies. I completed my Ph.D. in Sociology and Environmental Sociology from the University of Wisconsin. My dissertation, which focused on political sociology and gender, consisted of three articles examining the relationships between politics, gender, and religion in Turkey. Since 2010, when Erdoğan declared that he does not believe in the equality of women and men, my writings have primarily focused on attacks against women's

yana yazdıklarım genelde, kadın haklarına ve eşitlik ve laiklik ilkelerine yönelik saldırılar ve bu saldırılara direnen feminist mücadeleye odaklı. Cumhurbaşkanı'nın 20 Mart 2021'de Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı sonrası bu konuya odaklı çalıştım ve yazdım. Ayrıca farklı ülkelerdeki bakım ve destek politikaları ve bunların toplumsal cinsiyet boyutları üzerinde çalışıyorum.

Biliyorsunuz; kadın ve toplumsal cinsiyet çalışmaları kadınların yaşadıkları eşitsizlik ve adaletsizliklerden doğmuş olan, kökleri feminist mücadelelere dayanan, farklı disiplinlerden beslenen bir akademik alan. Bu alanda çalışanların biyografilerinde de, akademik çalışmaları kadar feminist mücadele deneyimlerini – çoğu zaman yakın ve organik bir ilişki içinde – görebiliyoruz. EŞİK'in kuruluşundan bu yana çeşitli çalışma gruplarında verdiğim emek ve özel olarak grubun arşivlerini tutmaya başlamam da buna bir örnek. Mesleğim dolayısıyla olan bitenleri “derleyip toparlamaya” özel bir ilgim ve bu alanda biraz tecrübem var. EŞİK'in ilk günlerinden beri kadın hareketi için tarihsel bir dönemden geçtiğimizi düşündüğüm(üz)den yaptığımız işleri belgelemeye, kaydını tutmaya başladım. (Yeni yıla 2000'lerin kadın hareketine odaklı bir sözlü tarih çalışmasının hazırlıklarını yaparak girdiğimi de ekleyeyim.)

Kamuya açık olan EŞİK basın açıklamalarına, diğer materyallere, Danıştay'daki İstanbul Sözleşmesi davalarına hazırlık sürecinde EŞİK'in Danıştay Çalışma Grubu'nda ve bizzat bulunduğum Ankara'daki duruşmalarda aldığım kapsamlı notlarıma da dayanarak yazdığım, biri (İngilizce) 2024'te yayımlanan, diğeri Turgut Tarhanlı'ya armağan olarak 2025'te (Türkçe) yayımlanacak iki kataba birer bölüm hazırladım. Bunlar EŞİK'in İstanbul Sözleşmesi savunması sürecinde yapılanları derli toplu anlatmaya çalıştığım akademik yazılar. Türkiye'de Sözleşme'nin başına gelenler, toplumsal cinsiyet eşitliği karşıtı politikaların otoriterleşmeye içkinliğini göstermesi bakımından da önemli.

EŞİK'in kuruluş hikâyesine gelince...

EŞİK görece yeni bir oluşum; 1 Ağustos 2020'de kuruldu. Hikâyesini 15 Nisan 2020 ile o gün ilkini gerçekleştirdiğimiz Eşitlik İzleme Kadın Grubu (EŞİTİZ) söyleşileriyle başlatmak en doğrusu. Birazdan açacağım bunu.

Pandeminin özel koşullarında kadınların kazanılmış haklarına yönelik, dozu gitgide artan saldırılara karşı daha bütüncül ve ortak bir direniş gösterebilmek amacıyla bir araya gelen örgütler ve kadınlardan oluşan bir platform EŞİK. Ama öncesi de var; EŞİK, 1980'lerden bu yana aktif olan bağımsız kadın hareketinden gelen kişiler ve onların deneyimleriyle oluşmuş bir platform. Daha önce pek çok kampanyada birlikte çalışmış yüzlerce

rights, as well as the principles of equality and secularism, and the feminist struggle resisting these attacks. Following the President's decision to withdraw from the Istanbul Convention, published in the Official Gazette on March 20, 2021, I focused my research and writings on this issue. Additionally, I study care and support policies in different countries and their gender dimensions.

As you know, Women's and Gender Studies is an academic field that emerged from the inequalities and injustices experienced by women, rooted in feminist struggles and drawing from various disciplines. In the biographies of scholars working in this field, we can see their experiences in feminist activism alongside their academic work—often in a close and organic relationship. Since the founding of EŞİK, my contributions to various working groups and, in particular, my role in maintaining the group's archives, are examples of this. Due to my profession, I have a particular interest in 'compiling and organizing' events and some experience in this field. Since the early days of EŞİK, believing that we are going through a historically significant period for the women's movement, I have been documenting and recording our work. (Let me also add that I started the new year preparing for an oral history project focused on the women's movement of the 2000s.)

I have written two book chapters based on publicly available EŞİK press releases and other materials, as well as my comprehensive notes taken during the preparation process for the Istanbul Convention cases at the Council of State—both within EŞİK's Council of State Working Group and at the hearings in Ankara. One of these chapters was published in English in 2024, while the other will be included in a book dedicated to human rights scholar Turgut Tarhanlı, to be published in Turkish in 2025. These are academic pieces in which I attempt to provide a structured account of EŞİK's efforts in defending the Istanbul Convention. What happened to the Convention in Turkey is also significant in demonstrating the inherent connection between anti-gender equality policies and authoritarianism.

As for the founding story of EŞİK...

EŞİK is a relatively new initiative; it was established on August 1, 2020. However, its story is best traced back to April 15, 2020, with the first of the Equality Watch Women's Group (EŞİTİZ) talks, which we organized on that day. I will elaborate on this shortly.

EŞİK is a platform formed by organizations and women who came together under the unique conditions of the pandemic to mount a more comprehensive and collective resistance against the escalating attacks on women's acquired rights. But there is a prelude to

kadın, dernek, örgüt ve kurumdan oluşuyor. Bilim ve bilgi sosyolojisi alanlarına önemli katkılar sunmuş olan Dorothy Smith, Nancy Hartstock, Patricia Hill Collins gibi feminist araştırmacılar “hiçbir yerden”miş gibi görünen, “objektif”lik iddiasındaki tarih yazımını eleştirir; feminist duruş noktasının (standpoint) önemine işaret ederler. Gerçekten de fikir ve eylem üretirken bulunduğum(uz) yer, oralarda kimlerle ve hangi tarihsel ve özel koşullar altında bulunduğumuz önemli. Bunlardan bahsetmek istiyorum biraz; çünkü bunun bize daha şeffaf ve doğru bir kuruluş hikâyesi sunduğunu düşünüyorum.

EŞİK'in oluşum sürecini düşünürken, belgelerken ve olan bitenleri değerlendirirken, özellikle Dorothy Smith'in bizi gündelik hayatta yapıp ettiklerimizi ve “olan biteni” şekillendiren iktidar ilişkilerini irdelemeye davet ettiği ve kurumsal etnografyanın el kitabı olarak bilinen, *The Everyday World As Problematic: A Feminist Sociology* [Bir Sorunsal Olarak Gündelik Dünya: Bir Feminist Sosyoloji] eserine yeniden kafa yordum. “Bulduğumuz yerden” hareketle yaşadıklarımızı aktarmanın ve değerlendirmenin (ve yaşadıklarımızı şekillendiren tarihsel bağlamdaki iktidar ilişkilerini eleştirmenin ve dönüştürmenin) önemine inandığımdan. Smith'in kitabını da okuma önerisi olarak burada dile getirmiş olayım...

Dünya Sağlık Örgütü'nün Covid-19 pandemisini ilan ettiği 2020'nin Mart ayında, bu ilanı takip eden saatler içinde 2009'dan beri bir arada olan EŞİTİZ olarak “ne yapabiliriz?” diye konuşmaya başladık WhatsApp üzerinden. Evde kalmanın, eve kapatılmanın kadınlar için “normal” zamanlarda ne anlama geldiğini bildiğimizden, pandemiyle gelen bu kapanmanın kadınlar için etkilerinin olumsuz olacağını öngörebildiğimizden, “bu koşullarda nasıl örgütlenebiliriz”in arayışına girdik.

EŞİTİZ daha önce de İstanbul Sözleşmesi İzleme grubundan Medeni Kanun'daki değişikliklere, Kürtaj Yasaklanamaz/Kürtaj Haktır kampanyasından 6284 Nolu Yasaya, TCK 103 Kadın Platformu'na aktif olarak çalışmış bir grup. 24 Ekim ve 19 Aralık 2015 tarihlerinde, Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen kadınlarla hareketin güncel sorunlarını birlikte tartışmak amacıyla iki ayrı toplantı düzenlemiş olan EŞİTİZ, pandeminin hemen başında mümkün olan en fazla sayıda kadın derneği ve grubunu bir araya getirerek EŞİK'in kuruluşuna büyük bir katkıda bulunmuş oldu.

Bu süreci “içeriden” anlatayım. Sene 2020, Mart'ın tam ortası. EŞİTİZ'in WhatsApp grubunda yazışarak başladık. Sonra 4 kişi videolu bir görüşme yaptık. Hemen akabinde, bir diğer dörtlü görüşme. Geçmiş zaman tabii, WhatsApp'ta dört kişiye kadar görüntülü konuşulabiliyor o zamanlar! “Zoom diye bir şey varmış” hemen öğrenip kullanabilir miyiz acaba? diye konuşuyoruz. Sonra Zoom'u denedik. Bu ilk görüşmelerde olanlar: Hül-

this: EŞİK is a platform shaped by individuals and experiences emerging from the independent women's movement, which has been active since the 1980s in Turkey. It consists of hundreds of women, associations, organizations, and institutions that have previously collaborated in numerous campaigns. In the sociology of knowledge and science the works of feminist social scientists such as Dorothy Smith, Nancy Hartstock, and Patricia Hill Collins highlight the significance of standpoint feminism. Unlike historical writing and knowledge production that claim 'objectivity' and appear to come from 'nowhere,' standpoint feminism emphasizes the importance of where we are situated, with whom we engage, and under what specific conditions we come together. I would like to talk about these 'specific conditions' a bit, as I believe they provide us with a more transparent and precise narrative of EŞİK's founding story.

While reflecting on, documenting, and evaluating the founding process of EŞİK, I reconsidered Dorothy Smith's the Everyday World as Problematic: A Feminist Sociology, which is known as a key text in institutional ethnography. In this work, Smith invites us to critically examine our everyday actions and the power relations that shape 'what happens.' Because I believe in the importance of conveying and evaluating our experiences “from our standpoint”, while also critiquing and transforming the power relations embedded in the historical context that shapes them, I would like to leave Smith's book here as a reading suggestion...

In March 2020, when the World Health Organization declared the COVID-19 pandemic, we --EŞİTİZ, a group that had been together since 2009-- started discussing on WhatsApp, just hours after the announcement, what we could do. Knowing what staying at home—or being confined to the home—means for women even in 'normal' times, and foreseeing that the lockdowns brought by the pandemic would have negative consequences for women, we began searching for ways to organize under these conditions.

EŞİTİZ is a group that has previously been actively involved in various initiatives, including the Istanbul Convention Monitoring Group, amendments to the Civil Code, the 'Abortion Cannot Be Banned/Abortion is a Right' campaign, Law No. 6284, and the TCK 103 Women's Platform. Having organized two separate meetings on October 24 and December 19, 2015, to discuss the contemporary challenges of the movement with women from various provinces of Turkey, EŞİTİZ played a significant role in the founding of EŞİK at the very beginning of the pandemic by bringing together as many women's associations and groups as possible.

ya Gülbahar, Gökçeçiçek Ayata, Selen Lermioğlu Yılmaz, Bihter Somersan, Efsa Kuraner, Ayşen Candaş, Süheyla Doğan, Sevgi Uçan Çubukçu, Leyla Şimşek Rathke, Fulya Bayraktar, Gül Gülbahar. Avukat, akademisyen, ev hanımı, mühendis, zeytin üreticisi, sanatçı, ne ararsanız var grupta! Çoğu Türkiye’de, birkaçı Amerika kıtasından Avrupa’ya farklı ülkelerde. Hatta bir arkadaşımız pandemiden dolayı Avustralya’da mahsur kalmıştı aylarca!

Velhasıl bizim Zoom’u erkenden “keşfetmemiz” bir-birimize fiziksel olarak yakın duramadığımız, evlere tıklıp kaldığımız bir dönemde Türkiye’nin her yerinden kadınlarla konuşabilmemizi, çevrimiçi toplantılar düzenlememizi, sosyal olarak hiç de yalnız hissetmediğimiz bir döneme girmemizi sağladı.

EŞİTİZ olarak salgın sürecini kadınlar açısından değerlendirmek için gerçekleştirdiğimiz sanal söyleşilere gösterilen ilgi yoğun ve katılım yüksekti. Türkiye’nin her köşesinden kadın hakları örgütleri, belediyeler, baroların kadın birimleri, hak örgütleri ve sendikalar, farklı ülkelerden katılımcılarla gerçekleşen bu söyleşilerde, salgın döneminin kadınları nasıl etkilediğini, kadınların nelere maruz kaldıklarını tartıştık. Burada bir parantez açmak istiyorum. Biz haftalık toplantı gündemimize geçmeden önce 15 dakika kadar da sohbet ediyorduk. Her ne kadar kayıt altında olmasalar da, bu sohbetler oldukça önemliydi diye düşünüyorum. Sosyalleşmenin ötesinde somut bilgi ve fayda edindiğimiz sohbetler oluyordu bunlar. Örneğin en başından beri EŞİK’in içinde olan adli tıp uzmanı Dr. Serpil Salaçin’den bahsetmeden geçemeyeceğim. Kadına şiddet vakalarının raporlanması konusundaki bilgilendirme ve katkılarına ek olarak, salgın süresince – ciddi kafa karışıklığı, bilgi kirliliği ve hatta bilim karşıtlığının kol gezdiği bir ortamda! – bilhassa aşularla ilgili olarak verdiği aydınlatıcı bilgiler için minnettarız ona.

15 Nisan 2020 Çarşamba günü gerçekleşen ilk söyleşide Avukat Hülya Gülbahar, çocuk istismarcılarına af anlamına da gelebilecek, kadın ve çocuklara karşı suçlarda yeni indirimler ve kovid gerekçeli salıvermeleri içeren İnfaz Yasası’nı anlattı. Hülya’nın bu sürece emeği bunun da ötesinde. Sonraki söyleşilerde Adana’dan Van’a, İstanbul’dan Ankara’ya, İzmir’den Eskişehir’e, Antalya’dan Diyarbakır’a, Bursa’dan Trabzon’a farklı illerden kadın ve LGBTİ+ örgütlerinden, sendikalardan, belediyelerden, barolardan katılımcılarla buluşabiliysek, bu büyük oranda Hülya’nın bağlantıları, emekleri ve “itici gücü” sayesinde oldu.

EŞİTİZ söyleşilerinde Covid-19 sürecinde kadın örgütleriyle kadına karşı şiddetle mücadele; salgında kadınların sağlık sistemine erişiminde yaşadıkları zorluklar, karantinayla birlikte artan aile içi şiddet, ev içi hizmetler ve çocuk/yaşlı bakımının kadınların yükünü daha

Let me recount this process from an ‘insider’ perspective. It was the year 2020, mid-March. We started by exchanging messages in EŞİTİZ’s WhatsApp group. Then, four of us held a video call. Immediately afterward, another four-person meeting followed. Looking back, at the time, WhatsApp only allowed video calls with up to four people! We were wondering, ‘There’s something called Zoom—can we quickly learn how to use it?’ So, we gave it a try. The participants in these initial meetings were: Hülya Gülbahar, Gökçeçiçek Ayata, Selen Lermioğlu Yılmaz, Bihter Somersan, Efsa Kuraner, Ayşen Candaş, Süheyla Doğan, Sevgi Uçan Çubukçu, Leyla Şimşek Rathke, Fulya Bayraktar, and Gül Gülbahar. Lawyers, academics, homemakers, engineers, olive producers, artists—you name it, the group had it all! Most were in Turkey, while a few were in different countries across the Americas and Europe. One of our friends was even stranded in Australia for months due to the pandemic!

In short, our early ‘discovery’ of Zoom allowed us to stay connected with women from all over Turkey at a time when we were physically distant and confined to our homes. It enabled us to hold online meetings and enter a period where, despite the isolation, we never truly felt alone.

As EŞİTİZ, the online discussions we organized to assess the impact of the pandemic on women, attracted significant interest and high participation. In these discussions, which brought together women’s rights organizations, municipalities, women’s commissions within bar associations, human rights organizations, and trade unions from all over Turkey, along with participants from other countries, we discussed how the pandemic affected women and what they were subjected to during this period. I would like to open a parenthesis here. Before moving on to the agenda of our weekly meetings, we used to chat for about 15 minutes. Although these conversations were not recorded, I believe they were quite valuable. Beyond simple socializing, they provided us with concrete information and practical benefits. For instance, I cannot fail to mention Dr. Serpil Salaçin, a forensic medicine specialist who has been involved in EŞİK from the very beginning. In addition to her contributions and guidance on reporting cases of violence against women, we are particularly grateful for the enlightening information she provided during the pandemic—especially regarding vaccines—at a time when confusion, misinformation, and even anti-science attitudes were widespread.

In the first discussion, held on Wednesday, April 15, 2020, lawyer Hülya Gülbahar explained the Execution Law, which included new sentence reductions for crimes against women and children, releases justified by COVID, and provisions that could be interpreted as

genel eğilim, kadınların kazanılmış haklarına yönelik dozu gittikçe artan saldırılara daha koordine ve etkili bir şekilde yanıt verebilmek amacıyla ortak çalışma yürütecek bir platform kurma kararı alındı. Grubun adı için farklı isim önerileri oldu; bunlar WhatsApp gruplarında ve yapılan çevrimiçi toplantılarda tartışıldı. En nihayetinde Eşitlik İçin Kadın Platformu'nun ismiyle devam etme kararı alındı ve EŞİK 1 Ağustos 2020'de kuruldu. Şimdi neredeyse 5 yaşında.

EŞİK 300'den fazla kadın ve LGBTİ+ örgütünden oluşuyor. Ayrıca, 150 kadar karma "destekçi" kurum var. EŞİK'te bireysel olarak bulunan kadınlar da var; farklı meslek şehir ve ülkelerden Türkiyeli kadınlar. Belki en önemlisi EŞİK'in, çok farklı siyasi görüşlerden kadınları bir araya getiren bir oluşum olması. Haftalık toplantılarda sıkça dile getirildiği gibi "EŞİK bir okul." Bu çeşitlilik ve kapsayıcılık öğretici. Güç de veren bir şey.

Kapsayıcılık, feminist mücadeleyi güçlendiren bir ilke ve değer, keza "kesişimsellik" de gelişmeleri, bunlara tepkileri ve bizleri bölen tartışmaları değerlendirmek (ve bölünmemek için) önemli. Kapsayıcılık da kesişimsellik de pratikte ciddi emek gerektiriyor. Kadınlar homojen bir grup olmadığından fikir ayrılıkları ve gerilimler de feminist mücadelenin parçası; bunları beraber tartışmak bizleri, teker teker ve kolektif olarak daha iyi bir yere taşıyor diye düşünüyorum.

EŞİK'in bugüne kadar yürüttüğü kampanyalarla, etkinliklerle ve YouTube kanalı üzerinden yayınladığı videolarla ilgili olarak bir arşiv çalışması yapıyor musunuz? Hem fiziksel hem dijital arşivlemeden söz edebilir miyiz?

Evet. EŞİK arşivlerindeki materyalleri iki grupta düşünebiliriz. Kapalı toplantı kayıtları ve kamuya açık etkinliklerin arşivi. Erişime açık ve kapalı arasında bir yerde, EŞİK bileşenleriyle düzenli olarak paylaşıldığı için yüzlerce kişide mevcut olan, haftalık toplantı notları var bir de. Bu kayıtların tutulması, yedeklenmesi, saklanması ciddi bir mesai, emek ve masraf.

Düzenli olarak neredeyse beş senedir yaptığımız haftalık toplantılarımızın çoğu çevrimiçi olduğundan kayıtları da dijital. Bunlar tamamen tarih için aldığımız kayıtlar. Daha ilk günlerden beri, tarihe kalacak arşivler olarak konuşup kendi içimizde dahi paylaşmayacağımız konusunda anlaştığımız kayıtlar bunlar. Toplantılarımızın güvenli bir alan olması için bu kayıtları paylaşmıyoruz. Ne kadar süreyle? Bilemiyorum, bu sorunun cevabı pek çok şeye bağlı; ama şu anda içinde bulunduğumuz, gazetecilerin hukuksuzca gözaltına alındığı, iktidar partilerinin (Aralık 2024 itibarıyla) geçirmeye kararlı görüldüğü "etki ajanlığı" dahil çeşitli yöntemlerle muhalifleri zapturapt altına almaya çalıştığı siyasi iklimde değil. Toplantı kayıtlarını

to establish a platform for coordinated and more effective collective action in response to the increasing attacks on women's acquired rights. Various name suggestions were proposed for the group and discussed in WhatsApp groups and online meetings. Ultimately, it was decided to continue under the name Women's Platform for Equality (Eşitlik İçin Kadın Platformu), and EŞİK was officially founded on August 1, 2020. Now, it is nearly five years old.

EŞİK is composed of more than 300 women's and LGBTI+ organizations. Additionally, there are around 150 mixed-gender 'supporter' institutions. EŞİK also includes individual women from different professions, cities, and countries, all with ties to Turkey. Perhaps most importantly, EŞİK is a platform that brings together women from a wide range of political perspectives. As frequently emphasized in the weekly meetings, 'EŞİK is a school.' This diversity and inclusivity are not only instructive but also empowering.

Inclusivity is both a principle and a value that strengthens feminist struggle, just as 'intersectionality' is crucial for assessing developments, responses to them, and the debates that divide us (and for preventing division). Both inclusivity and intersectionality require significant effort in practice. Since women are not a homogeneous group, differences of opinion and tensions are also part of the feminist struggle. I believe that engaging in these discussions together helps us, both individually and collectively, move toward a better place.

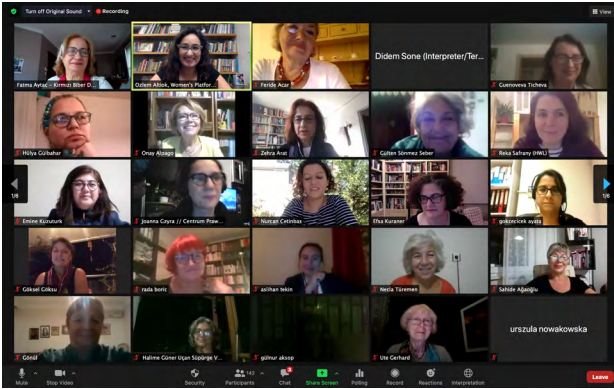
Are you carrying out any archival work on the campaigns, events, and videos published on EŞİK's YouTube channel? Can we talk about both physical and digital archiving in this context?

Yes. We can categorize the materials in EŞİK's archives into two groups: recordings of closed meetings and an archive of public events. Somewhere between accessible and restricted materials, there are also the weekly meeting notes, which are regularly shared with EŞİK members and thus exist in the hands of hundreds of people. Preserving, backing up, and maintaining these records requires significant time, effort, and expense.

Since most of our weekly meetings, which we have been holding regularly for almost five years, have taken place online, their records are also digital. These recordings are kept purely for historical purposes. From the very beginning, we agreed that these would remain archival records for the future and would not be shared, even internally. We limit sharing these recordings to ensure that our meetings remain a safe space. For how long? I don't know—the answer to this question depends on many factors. However, it is certainly not in the current political climate, where journalists are being unlawfully detained and the

kadın hareketinin tarihi için, kolektif arşivlerimiz için tutuyoruz. Birkaç sene sonrası değil, daha ilerisi için...

Haftalık toplantılar dışında düzenlediğimiz toplantıların kayıtlarını da ayrıca arşivliyoruz. Uluslararası pek çok toplantı yaptık örneğin. Bunlardan ilki 15 Ekim 2020 tarihinde İstanbul Sözleşmesi'ne yapılan saldırıları Avrupalı feministlerle konuştuğumuz EŞİK toplantısıydı. Daha sonra (EŞİK'in de bileşenlerinden olan Kırmızı Biber Derneği'nin ev sahipliğinde) Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu'nun 64. oturumunda (KSK 64) yine bir toplantı düzenledik. Aylar öncesinden İstanbul Sözleşmesi'ne saldırıları, bu saldırıları durdurma azmimizi dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen kadınlarla paylaşmak amacıyla düzenlediğimiz toplantının, Sözleşme'den çekilme kararından iki gün sonraya denk gelmesi de kaderin kötü bir oyunu oldu bize... Bu toplantı ve diğer uluslararası toplantılarımızın kayıtları YouTube'dan izlenebilir. EŞİK'in bu gibi etkinliklerini yerel cihazlarda da arşivliyoruz ve yedekliyoruz.

15 Ekim 2020 tarihinde Avrupalı feministlerle İstanbul Sözleşmesi'ne saldırıları karşılaştırmalı olarak konuştuğumuz çevrimiçi EŞİK toplantısı. An online EŞİK meeting on October 15, 2020, where we discussed the attacks on the Istanbul Convention in comparison with European feminists.

Uluslararası alanda yaptığımız işlerden bahsediyorken, başından beri EŞİK bünyesinde olan, 1990'lı yıllarda Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Şiddet Özel Raportörü olarak ve diğer önemli görevlerde bulunmuş Yakın Ertürk ile İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasını izlemekle görevli bağımsız uzmanlar kurulu olan GREVIO'nun kurucu başkanı Feride Acar'ın emeklerini özel olarak anmak isterim.

Kampanyalarınızın arşivlenmesi sürecinde hangi yöntem ve araçları kullanıyorsunuz; özellikle sosyal medya içeriklerinin arşivlenmesinde nasıl bir yol izliyorsunuz? Hashtag'ler gibi dijital kampanya unsurlarıyla ilgili özel bir arşivleme çalışmanız var mı?

Kampanyalarımıza dair basın açıklamaları EŞİK'in websitesinde yer alıyor. TCK 103 Bilgi Dosyası'ndan başlayarak, bazı kampanyalar için özel olarak hazırladığımız

ruling parties (as of December 2024) seem determined to pass measures such as the 'foreign agent' law to suppress opposition through various means. We keep these meeting records for the history of the women's movement, for our collective archives—not for a few years from now, but for a much more distant future.

We also archive the recordings of meetings we organize outside of our weekly gatherings. For instance, we have held numerous international meetings. The first of these took place on October 15, 2020, when we discussed the attacks on the Istanbul Convention with European feminists in an EŞİK meeting. Later, we organized another meeting during the 64th session of the United Nations Commission on the Status of Women (CSW 64), hosted by the Kırmızı Biber Association, which is also one of EŞİK's member organizations. The fact that the meeting we had organized months in advance to discuss the attacks on the Istanbul Convention, and share our determination to resist them with women from various countries, fell just two days after the decision to withdraw from the Convention, felt like a cruel twist of fate. The recordings of this meeting, along with our other international meetings, are available on YouTube. Additionally, we archive and back up EŞİK's events on local devices as well.

Regarding our work on the international stage, I would especially like to acknowledge the contributions of Yakın Ertürk, who has been part of EŞİK from the very beginning and served as the United Nations Special Rapporteur on Violence Against Women in the 1990s, as well as Feride Acar, the founding president of GREVIO, the independent expert body responsible for monitoring the implementation of the Istanbul Convention.

What methods and tools do you use in the process of archiving your campaigns? Specifically, how do you approach the archiving of social media content? Do you have a specific initiative for archiving digital campaign elements such as hashtags?

Press statements regarding our campaigns are available on EŞİK's website. Starting with the TCK 103 Information File, we have also published specially prepared information files for certain campaigns on our website. For instance, the '12 Steps' document, originally prepared by the Council of Europe and translated/adapted into Turkish during the early period of Istanbul Convention advocacy, is available on our website. Another key document is the sample appeal petition, written by lawyer Hülya Gülbahar in 2022 during the legal proceedings following the President's withdrawal decision. This petition was shared via the platform's Council of State Working Group, Council of State Bar Group, Legal Working Group, and website, making it accessible for collective use. Additionally, all documents uploaded to the EŞİK

– ve ileride farklı alanlarda yapılacak çeşitli akademik çalışmalar – için kritik önemde.

EŞİK özelinde şöyle bir durum var: Sosyal medyada kullandığımız görsellerin üretimini yapan özel bir çalışma grubu var: EŞİK Ajans. Tamamen gönüllü emekle çalışan kadınlardan oluşuyor ama oldukça profesyonel olarak yönetiliyor EŞİK'in sosyal medya hesapları. Zaten o ekipte emek veren arkadaşlarımızın mesleki arka planı iletişim, grafikerlik, sanat, gazetecilik. Bir de hukukçu var aralarında. Paylaşımları EŞİK Ajans yapıyor, ama Koordinasyon Çalışma grubu dediğimiz, teknik sekreteryaya vazifesi gören, farklı çalışma gruplarında aktif olan bir düzine kadar kadından oluşan bir ekiple iletişim halinde yapıyor bu paylaşımlar. Paylaşımların içeriğini toplantıda üzerinde ortaklaşmış söz ve etiketler oluşturuyor. EŞİK Ajans bünyesinde, profesyonel reklam ve basın fotoğrafçılığı, gazeteler ve dergilerde uzun yıllar fotoğraf editörlüğü yapmış arkadaşlar bulunduğu için, feminist bir gözle hazırlanmış, özenli görsellerle bu ortak sözlerin ve etiketlerin daha fazla kişiye ulaştığını, etkisinin arttığını düşünüyorum.

Görseller Canva'da dizayn ediliyor. Canva'daki görseller EŞİK görsellerinin bir arşivi aslında. EŞİK'in Instagram, Facebook, Twitter hesapları var. EŞİK paylaşımları bu mecralarda eşzamanlı olarak yapılıyor. Arşivleme açısından bunu bir avantaj olarak görüyorum; birbirlerinin yedeği oluyorlar bir yerde.

Sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen diğer etkinliklere dair de bir şeyler söyleyeyim. İktidarın ısıtıp ısıtıp gündeme getirdiği “yeni Anayasa” tartışmaları ve her an Meclis'ten geçmesi muhtemel olan “etki ajanlığı” gibi konularda yaptığımız Twitter odası sohbetlerinin kaydı kamuya açık olarak Twitter'da (yeni adıyla X'te) mevcut. Ayrıca bu ses kayıtlarının birer kopyası EŞİK Youtube kanalına da yükleniyor. Yedeklemeyi ve arşivlemeyi seviyoruz çünkü bu mücadelenin bugün de yarın da görünür olmasını önemsiyoruz.

2000'lerin Türkiye kadın hareketinde çalışanlar bilebilir ve çalışmak isteyenler için de bilgi olsun: O dönem aktivistlerin kullandığı Yahoo Groups kapanınca o arşivler “gitti.” Yani tabii tam olarak gitmedi; gelen uyarıyla o arşivleri saklayanlarımız var. Bu listelerde yapılan yazışmalar, tartışmalar e-posta kutularını zamanında yedekleyenlerin elinde olan değerli kaynaklar. (Fakat tabii “saklama” opsiyonu e-postayla gelen ekleri içermediğinden, pek çok belge muhtemelen eksik.)

EŞİK'in ürettiği hashtag'lerin içeriğine dair de bir iki şey söylemek istiyorum. İstanbul Sözleşmesi kampanyasının en yoğun olduğu dönemde (Temmuz 2020'de başlayan ve 2022 yazındaki Danıştay'daki duruşmaları da içine alan dönemi kastediyorum) EŞİK'in en

'lost.' Of course, they weren't completely lost—some of us preserved them after receiving a warning about the closure. The emails and discussions exchanged on these lists are valuable resources for those who backed up their inboxes at the time. However, since the 'save' option did not include email attachments, many documents are likely missing.

I'd also like to say a few words about the hashtags created by EŞİK. During the peak period of the Istanbul Convention campaign (by which I mean the period starting in July 2020 and extending through the Council of State hearings in the summer of 2022), the most frequently used hashtags by EŞİK were 'İstanbul Sözleşmesi Yaşatır,' which has been used by the women's movement since 2011, and #İstanbulSözleşmesindenVazgeçmiyoruz, which was created, discussed, and collectively agreed upon during EŞİK's weekly meetings and became one of the most widely used hashtags after the withdrawal decision. Of course, EŞİK continues to defend the Istanbul Convention and keep it on the agenda. In addition, through various methods—including awareness-raising, information dissemination, and feminist lobbying—it has expanded its activism and campaigns to cover issues such as the Civil Code, the Constitution, alimony, and surname rights, as well as resisting threats posed by trusteeship appointments (kayyum atamaları), omnibus bills, and judicial 'reform' packages.

We do not have a dedicated project for archiving hashtags. Apart from the platforms where the posts were originally shared, we have not yet undertaken a separate social media archiving effort. However, as mentioned earlier, archives will show that key slogans such as '#İstanbulSözleşmesindenVazgeçmiyoruz' and '#YasalaraDokunmaUygula'—which emphasizes that the real issue is not the laws themselves but the failure to implement existing ones—have been widely used both as social media hashtags and in street protests.

It would be wonderful if hashtags had their own archive as well, but there is so much work to be done! The work EŞİK carries out, both in terms of quantity and quality, might make one forget this need. However, EŞİK has no funding or budget; the women contributing to EŞİK work entirely on a voluntary basis. While struggling against the rapidly changing political agenda of the country and the attacks on women's and LGBTI+ rights, we are unable to prioritize or accomplish many of the things we would like to do and consider important. Of course, there may be a doctoral student or an academic who specifically follows EŞİK and other civil society organizations, focusing on hashtags and archiving them for this reason. I hope such a researcher exists, and even more so, I hope they create a hashtag database and make it accessible to other researchers as well.

çok kullandığı etiketler 2011'den beri kadın hareketinin kullandığı "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" ve EŞİK'in haftalık toplantılarında üretilen, tartışılan, üzerinde ortaklaşılacak ve çekilme kararı sonrası belki en çok kullanılan etiket #İstanbulSözleşmesindenVazgeçmiyoruz oldu. Elbette EŞİK hâlâ Sözleşme'yi savunuyor ve gündemden

eşik
Eşitlik İçin Kadın Platformu

"3 Ekim 2023 Kadınlar Meclis'te"

28. Dönem Meclis Yasama Yılı'nın fiilen başladığı 3 Ekim 2023 günü ülkenin her yerinden gelen Eşitlik İçin Kadın Platformu gönüllülerinin TBMM'de çekilen fotoğrafı. EŞİK gönüllüleri ve kadın milletvekillerinin birlikte yaptığı basın açıklamasının kaydına Platform'un YouTube hesabından erişilebilir: <https://www.youtube.com/watch?v=g4Y4R4FmyZE>. "October 3, 2023 – Women in Parliament"

A photograph taken at the Grand National Assembly of Turkey (TBMM) on October 3, 2023, the official start of the 28th Parliamentary Legislative Year, featuring volunteers from the Equality for Women Platform (EŞİK) who gathered from across the country. The press statement given jointly by EŞİK volunteers and women MPs can be accessed on the Platform's YouTube channel: <https://www.youtube.com/watch?v=g4Y4R4FmyZE>.

düşürmüyor. Ayrıca, bilinçlendirme/ bilgilendirme ve feminist lobicilik de dahil çeşitli yöntemler kullanarak Medeni Kanun, Anayasa, nafaka, soyadı gibi farklı konulardaki eylem ve kampanyalarına, kayyum atamaları, torba yasalar ve yargı "paketleri"yle gelen tehditlerle mücadeleye eklendi.

Hashtag'lerin / etiketlerin arşivlenmesine yönelik özel bir çalışmamız yok. Paylaşım yapılan mecraların kendisi dışında ayrıca bir sosyal medya arşivleme çalışması yapmadık -henüz. Tabii az önce bahsettiğim arşivlerde "İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz" ve asıl sorunun yasalarda değil, mevcut yasaların uygulanmamasında olduğunu vurgulayan "Yasalara Dokunma Uygula" gibi belli başlı sloganların, gerek sosyal medya etiketi olarak gerek sokak eylemlerinde sıkça kullanıldığı görülecektir.

Hashtag'lerin de arşivi olsa harika olur ama yapılacak o kadar çok iş var ki! EŞİK'in yaptığı işler hem nicelik hem

12:52 PM · Dec 13, 2022

EŞİK X hesabından, EŞİK Twitter Sohbet Odası Anayasa Tartışmaları'na davet / duyuru amaçlı yapılan 13 Aralık 2022 tarihli paylaşım. İlki 14 Aralık 2022'de Av. Hülya Gülbahar ve Anayasa Hukukçusu Prof. Ece Göztepe sunumlarıyla gerçekleşen toplamda 8 sohbetin kayıtları EŞİK'in Twitter (yeni adıyla X) hesabında mevcut. Sohbet Odası Anayasa Tartışmaları'nın ses kayıtları X'te ve ayrıca EŞİK'in YouTube hesabında dinlenebilir. Bu kayıtlar sosyal medya haricinde de arşivleniyor. A post shared on EŞİK's X account on December 13, 2022, inviting to the EŞİK's Twitter Chat Room Constitutional Discussions. The first of a total of eight discussions took place on December 14, 2022, with presentations by lawyer Hülya Gülbahar and Constitutional Law Expert Prof. Ece Göztepe. The recordings of all eight discussions are available on EŞİK's Twitter (now X) account. The audio recordings of the Constitutional Discussions in the Chat Room can be listened to on X and also on EŞİK's YouTube account. These recordings are also archived besides social media.

Since 2020, how have you been keeping records of both online and in-person events at the national and international levels? What challenges do you face in documenting these events?

We hold our meetings on Zoom and usually keep the recordings in the cloud. Every week, we download, archive, and back up these recordings. This requires significant effort and discipline. We upload some of our public meetings to YouTube. As I explained in my previous response to your question, we keep the recordings of our weekly meetings both in the cloud and on local devices for future use. Additionally, we have held numerous meetings with political parties since 2020, some of which were conducted online. Some of these meetings were recorded. These are significant events that we have archived, even though we did not feel the need to share them with the public. Summaries of these in-person and online meetings can be found in EŞİK's social media

nitelik olarak bunu unutturabilir ama EŞİK'in herhangi bir fonu, bütçesi yok. Tamamen gönüllülük esasına dayalı çalışıyor EŞİK'e emek veren kadınlar. Bir yandan ülkenin hızla değişen gündemine, kadın ve LGBTİ+ haklarına gelen saldırılara karşı mücadele ederken yapmak istediğimiz, “ne iyi olur” dediğimiz pek çok işi öncelikle yapamıyoruz. Tabi EŞİK'i ve diğer sivil toplum örgütlerini özel olarak izleyip hashtag'lere odaklı bir çalışma yapan ve bu sebeple bunları arşivleyen bir doktora öğrencisi veya akademisyen olabilir. Umuyorum vardır ve hatta umuyorum ki bir hashtag veri tabanı oluşturur ve başka araştırmacıların da kullanımına açar.

İstanbul Sözleşmesi Yürürlükte

Hayatlarımızdan Haklarımızdan Hayallerimizden

VAZGEÇMİYORUZ!

“İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz” ve “Yasalara Dokunma Uygula” 2021'den sonra gerek sosyal medyada, gerekse sokak eylemlerinde sıkça kullanılan EŞİK sloganlarından. 28 Nisan 2022 tarihli ilk İstanbul Sözleşmesi duruşmasında Danıştay'ın önünde çekilen bu fotoğrafta her iki slogan da görünür.

These slogans have been frequently used by EŞİK in both social media and street protests since 2021. This photo, taken in front of the Council of State during the first Istanbul Convention hearing on April 28, 2022, displays both slogans.

2020 yılından bu yana ulusal ve uluslararası çapta online ve yüz yüze gerçekleşen etkinliklerin kaydını nasıl tutuyorsunuz? Etkinliklerin belgelenmesinde karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

Biz toplantılarımızı Zoom üzerinden yapıyor, kayıtları da genelde buluta alıyoruz. Her hafta bu kayıtları indiriyor, depoluyor ve yedekliyoruz. Bu ciddi bir mesai ve disiplin gerektiriyor. Kamuya açık toplantılarımızın bir kısmını YouTube'a yüklüyoruz. Daha önceki sorunuza verdiğim yanıtta açıkladığım gibi, haftalık toplantıların kayıtlarını hem bulut hem de yerel cihazlarda -ilerisi için saklıyoruz. Ayrıca, siyasi partilerle pek çok görüşme gerçekleştirdik 2020'den beri; kimisi çevrimiçiydi. Bunların bir kısmı kaydedildi. Kamuoyuyla paylaşma ihtiyacı duymadığımız ama arşivlediğimiz önemli etkinlikler bunlar.

posts or press statements following the meetings.

In general, the recordings take up a significant amount of space. We have a Zoom professional account, which we pay for with our own resources as volunteers, but since the recordings require substantial storage, using Zoom's cloud space as an archive is not an option for us. Consider that each meeting lasts at least two hours. By the time this interview is published, our number of weekly meetings will have exceeded 250. Each meeting recording takes up nearly 1 GB on average. (As I mentioned, this is an estimate—the actual size varies depending on factors such as the number of participants, meeting duration, and whether screen sharing was used.) To address this, we purchase a storage service that we believe is both secure and sustainable. It is somewhat costly, requiring monthly or annual payments, which is a challenge. Additionally, we store the recordings on multiple devices and an external drive—just in case!

Recordings of our international events can be viewed on EŞİK's YouTube account; however, unfortunately, not all of them have been uploaded. This is simply due to the fact that it is impossible to keep up with all the work that needs to be done.

In addition to these technical matters, I would like to add something about our international events. Following the Taliban's return to power—after the U.S. ended its 20-year occupation and, so to speak, handed over the country to the Taliban—we organized two large-scale international meetings on August 19 and August 21, 2021, as EŞİK. Following these meetings, which brought together women from almost every continent, we organized a social media action on September 4, 2021, with the participation of women from many countries. It did not gain significant traction—it didn't “trend”—but it was still noteworthy. These meetings and the social media action, organized in response to the dangers facing women in Afghanistan, highlighted the significance of cross-border solidarity at a time when the Taliban's return to power was not only a threat to our region but also part of a broader global trend of women losing rights—even in liberal democratic Western countries.

EŞİK also issued a press statement titled “We Do Not Recognize the Taliban, Nor Do We Recognize Those Who Do.” Equality and secularism are fundamental principles for us, but precisely because we uphold these principles, we have been, and continue to be, targeted. We live in a Turkey that is becoming increasingly “Talibanized,” where the government has waged a war against the principles of secularism and equality. I explained what I mean by this concept in an article I wrote (in Turkish) at the end of 2022. Consider the political landscape shaped by the 1980 coup and its aftermath, as well as the past

Yüz yüze ve çevrimiçi yapılan bu görüşmelerin “özetleri”, bu görüşmeleri takiben yapılan EŞİK sosyal medya paylaşımlarında veya basın açıklamalarında mevcut.

Genel olarak kayıtlar bayağı bir alan işgal ediyor. Kendi imkânlarımızla ödediğimiz bir Zoom profesyonel hesabımız var ama kayıtlar ciddi yer işgal ettiğinden Zoom'un bulut alanını arşiv olarak kullanmak bir opsiyon değil bizim için. Her bir toplantının en az 2 saat sürdüğünü düşünün. Bu röportaj yayımlandığında sadece haftalık toplantı sayımız 250'yi geçmiş olacak. Her bir toplantının kaydı ortalama olarak neredeyse 1 GB yer işgal ediyor. (Dediğim gibi bu bir ortalama; yoksa katılımcı sayısı, toplantının uzunluğu, ekran paylaşımı yapıp yapılmadığı gibi değişkenlerle boyut farklılaşıyor). Bunun için hem güvenli hem de sürekli olacağını düşündüğümüz bir depolama hizmeti satın alıyoruz. Biraz masraflı; her ay / her sene ödememiz gereken bir miktar. Bir güçlük bu. Ek olarak, kayıtları birden fazla cihazda ve bir de dış bellekte depoluyoruz. Ne olur ne olmaz!

Uluslararası etkinliklerimizin kayıtları EŞİK'in YouTube hesabından izlenebilir; ancak maalesef hepsi yüklenmiş değil. Yapılması gereken bütün işlere yetişmek mümkün olmadığını...

Bu teknik meselelere ek olarak, uluslararası etkinliklerimize dair bir şeyler eklemek istiyorum. Taliban'ın yeniden iktidara geldiği, ABD'nin 20 yıllık işgalinden sonra, tabir yerindeyse “anahtar teslim” ülkeyi Taliban'a bırakmasının akabinde, 19 Ağustos ve 21 Ağustos 2021'de çok geniş katılımlı iki uluslararası toplantı düzenledik EŞİK olarak. Dünyanın neredeyse her kıtasından kadınların katıldığı bu toplantılar sonrası, 4 Eylül 2021'de pek çok ülkeden kadınların katıldığı bir sosyal medya eylemi düzenledik. Çok ses getirmedi –“trend” olmadı– belki ama kayda değerdi. Afganistan'da kadınları bekleyen tehlikeye karşı yapılan bu toplantılar ve sosyal medya eylemi; Taliban'ın yeniden iktidara gelmesinin aslında sadece bizim coğrafyamızda değil, liberal demokratik Batı ülkeleri dahil dünyanın pek çok ülkesinde kadınların hak kaybına uğradığı bir dönemde sınırları aşan bu dayanışma önemliydi.

EŞİK ayrıca “Taliban'ı tanımıyoruz, tanıyanı da tanımıyoruz” başlıklı bir basın açıklaması yayınladı. Eşitlik ve laiklik çok temel ilkeler bizler için ama tam da bu ilkelere sahip çıktığımızdan hedef gösterildiğimiz de oldu ve oluyor. Çünkü iktidarın laiklik ve eşitlik ilkelerine karşı savaş açmış olduğu “talibanlaşan” bir Türkiye'de yaşıyoruz. Bu kavramla neyi kastettiğimi 2022'nin sonunda (Türkçe) bir yazımda anlatmıştım: 1980 darbesi ve sonrası siyaseti; son yirmi yılın AKP iktidarının kamuya ait binaları, arazileri, Nurcular/Gülenciler, Süleymanlılar, İsmailağa ve diğer cemaatlara bağlı “vakıflara” ve özel şirketlere hibe etmesini, bürokrasi ve eğitim kadrolarını bunlara men-

eşik

To: Mr. Felipe González Morales, The UN Special Rapporteur on Human Rights of Migrants;
Mr. Javald Rehman, The UN Special Rapporteur on Iran

Cc: Ms. Reem Alsalem, The UN Special Rapporteur on Violence Against Women

20 November 2023

URGENT ACTION REQUESTED TO END ██████████'S DETENTION AND PREVENT HER POSSIBLE DEPORTATION FROM TURKEY

We would like to bring to your attention the case of ██████████ who is a refugee woman from Iran, living in Turkey since 2016. She has been under UNHCR protection since ██████████ and her case number is ██████████

██████████ along with her husband ██████████ (also an Iranian refugee) and their two small children, was living in ██████████ where she was taken from her home into police custody. We became aware of her situation from a video she took while in the police car, which was posted on social media ██████████ (via ██████████ on Instagram). We immediately communicated with her husband.

According to information received, ██████████ was detained on ██████████ 2023 following a tip-off received by the police leading to her detention per restriction code G 207, described simply as “provocative actions” (provokatif eylemler). The attached documents with respect to her detention and deportation indicate that Ms. ██████████'s “provocative actions” are a threat to public order. However, clarification or any form of supportive evidence to substantiate the claim is not provided.

Ms. ██████████'s husband thinks that the “tip-off” and the charge of engaging in “provocative actions” might be related to Ms. ██████████'s appearance on international media such as BBC-Persian, her reporting on Mahsa Amini protests and her criticism of the Iranian government's repression of them. Although Ms. ██████████ has not engaged in any protest actions in Turkey, which is often used as a reason for detention and deportation decisions given on many other Iranian women, she appears to be targeted by the ██████████ authorities for speaking out against the Iranian regime.

Following two decisions - deportation and detention - issued on ██████████ 2023, Ms. ██████████ was taken to the ██████████ Deportation Center, where she has been held since. According to Turkish law, she can be held there for up to 6 months, which can be extended for another 6-month period.

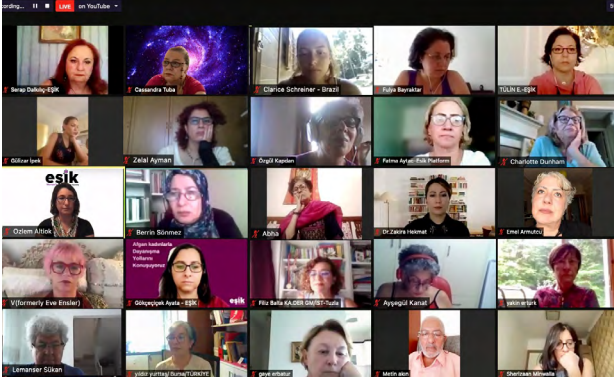
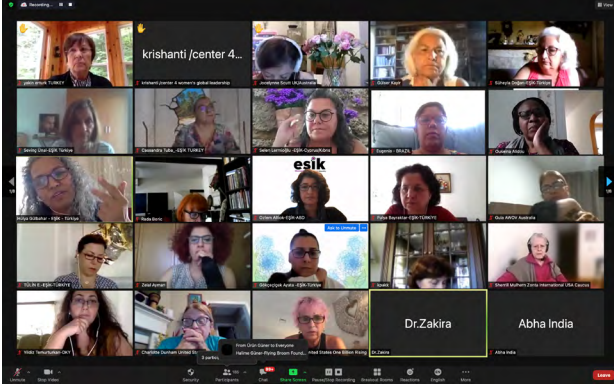
Both decisions in the original Turkish (as well as the English translations by immigration authorities) are attached to this communication. Also attached is the rejection, dated ██████████ her 2023, of Ms. ██████████'s lawyer's appeal for reversal of the detention decision. (The decision on the appeal of the deportation decision is pending and can take up to 6 months).

Sınırdışı edilmemesi için çalıştığımız İranlı mülteci kadın için BM insan hakları raportörlerine yazılan mektuptan bir sayfa. Bu mektup daha önce herhangi bir mecrada paylaşılmadı. İlk kez bu gergide yayımlanıyor. A page from the letter addressed to UN human rights rapporteurs on behalf of the Iranian refugee woman we advocated for to prevent her deportation. This letter has not been shared on any platform before and is being published for the first time in this journal.

twenty years of AKP rule, which has facilitated “Talibanization” in Turkey by transferring public buildings and lands to foundations affiliated with Nurcu/Gülenist, Süleymanlı, İsmailağa, and other religious communities, as well as private companies. Additionally, filling bureaucratic and educational institutions with individuals from these groups has been among the key conditions that have made this process possible.

On the international level, we also engage in work that, by its nature, remains unseen. These efforts often involve following and supporting the cases of women who seek our help, while ensuring the confidentiality of their personal data—matters we discuss in our weekly meetings. For instance, we have stood in solidarity with Iranian women who were detained and faced the risk of deportation from Turkey for sharing posts, giving interviews, or participating in solidarity protests in support of the Iranian people who took to the streets after Mahsa Amini was arrested by the morality police for not wearing her headscarf in the prescribed manner and later died in custody. The letter we sent to the UN independent human rights rapporteurs on behalf of one of these Iranian women is a strong example of transnational feminist solidarity. (Let me also share that, after a long struggle, she and her family were granted asylum in a western country at the end of 2024.)

sup kişilerle doldurmasını Türkiye'deki talibanlaşmayı mümkün kılan koşullardan birkaçı olarak düşünün.

Taliban'ın Afganistan'da yeniden iktidara gelmesinin akabinde EŞİK olarak 19 ve 21 Ağustos 2021 tarihlerinde acilen düzenlediğimiz uluslararası toplantılardan ekran görüntüleri.

Screenshots from the international meetings urgently organized by EŞİK on August 19 and 21, 2021, following the Taliban's return to power in Afghanistan.

Uluslararası alanda, doğası gereği görünür olmayan işler de yapıyoruz. Bunlar, çoğu zaman, kişisel verileri gizli tutmak suretiyle bilgisini haftalık toplantılarda konuştuğumuz, bizden destek isteyen kadınların davalarını takip ve dayanışma amaçlı işler. Başörtüsünü ahlak polisinin uygun gördüğü şekilde takmadığı gerekçesiyle gözaltına alınan ve gözaltında ölen Mahsa Amini için sokaklara dökülen İran halkıyla ilgili paylaşım yaptığı, röportaj verdiği veya Türkiye'deki dayanışma eylemlerine katıldığı için gözaltına alınan ve Türkiye'den sınır dışı edilme riskiyle karşı karşıya olan İranlı kadınlarla dayanışmak için yaptıklarımız örneğin. Bu İranlı kadınlardan biri adına BM bağımsız insan hakları raporörlerine gönderdiğimiz mektup, sınırları aşan feminist dayanışmaya güzel bir örnek. (Uzun bir mücadeleden sonra, 2024'ün sonunda ailesiyle birlikte bir batı ülkesine iltica ettiğinin bilgisini de paylaşmış olayım.)

Platformun arşivlerinde yer alan materyallerin kadın tarihi açısından önemini ve zamanla tarihsel birer kaynak haline geleceklerini göz önünde bulundurursak arşivleme sürecinize nasıl yaklaşıyorsunuz?

Considering the significance of the materials in the platform's archives for women's history and their potential to become historical sources over time, how do you approach the archiving process?

EŞİK is the product of a collective will. In an era that encourages division, fragmentation, and individual survival, it carries out crucial work in extremely challenging times. I believe that documenting women's collective will, preserving the words shaped by decades of accumulated knowledge and experience, and recording feminist policy proposals with their supporting documents is a significant responsibility—one that marks history. However, systematically archiving these materials while intervening in the rapidly unfolding and urgent political agenda, is a challenging task. Doing so while honoring people's trust and ensuring the security of our records is even more demanding. Given the current political climate, this is especially crucial.

We file and archive the agenda and weekly meeting notes with their dates and meeting numbers. However, names are typically not included in the notes, except in specific cases—such as when a journalist or academic has been invited to give a presentation on a particular topic, which we frequently do for informational purposes. Other than that, we take care not to use names. Our meeting notes do not include records like “So-and-so attended such-and-such meeting with these individuals on this date and learned this information”.

What policies do you follow regarding data privacy and personal rights in your archival work? What standards have you established in this regard?

EŞİK's weekly online meetings are open only to its women volunteers and are closed to outsiders. It is important that what is discussed in these meetings remains confidential. However, in line with the decisions we make, we share the outcomes with the public through statements, social media actions, or other events. That said, we exercise great caution regarding the discussion process itself, as well as information gathered from Parliament, journalists, or other sources. Additionally, we do not keep an archive of “who said what” during the meetings. The written meeting notes summarize the main points discussed, the suggestions made, and the decisions taken. This is a matter of trust.

In the past, we used to include the names of the facilitators in our weekly meeting notes. However, for the past few years, we have stopped recording these names as well. The topics discussed are summarized, but the notes are not linked to individual names. Given the reality we face—where people are unjustly and unlawfully detained, some even imprisoned for years, and where, as we conduct this

EŞİK ortak bir iradenin ürünü. Bölmeye ve ayrıştırmaya, herkesi kendi başının çaresine bakmaya teşvik eden bir çağda, çok zor zamanlarda çok önemli işler yapıyor. Kadınların ortak iradesinin kayda geçmesini, onlarca yılın birikimi ve deneyimiyle üretilen sözleri, yapılan feminist politika önerilerini belgeleriyle tarihe not düşmek de büyük bir sorumluluk diye düşünüyorum. Ancak bir yandan hızla akan yakıcı gündeme müdahale ederken diğer yandan bunları düzenli arşivlemeye çalışmak zor bir iş. Bunu, insanların güvenine layık kalarak ve elimizdeki kayıtların güvenliğini sağlayarak yapmak da. Mevcut siyasi ortamımızda bu bilhassa önemli.

Gündem ve haftalık toplantı notlarını tarihleriyle ve toplantı numaralarıyla dosyalıyoruz; arşivliyoruz. Fakat isim yok notlarda örneğin, özel bir konuda bir gazeteci veya akademisyen davetli olarak sunum yapmışsa – ki bilgilenmek amacıyla bunu sıkça yapıyoruz – o isimleri yazıyoruz. Onun dışında isim kullanmamaya özen gösteriyoruz. “Filanca şu kişilerle şu gün filanca toplantıya katılmış ve bunu öğrenmiş” yazılmıyor toplantı notlarına.

Arşiv çalışmaları sırasında veri gizliliği ve kişisel haklar konusunda nasıl bir politika izliyorsunuz? Bu konuda belirlediğiniz standartlar nelerdir?

Sadece EŞİK gönüllüsü kadınlara açık olan haftalık çevrimiçi toplantılarımız dışarıya kapalı. Orada konuşulanların orada kalması önemli. Aldığımız kararlar doğrultusunda bir açıklama, sosyal medya eylemi veya başka bir etkinlikte bunları elbette kamuoyuyla paylaşıyoruz ama tartışma süreci, Meclis'ten, habercilerden veya diğer kaynaklardan alınan duyurular, vb. konusunda çok özenli davranıyoruz. Ayrıca “toplantıda kim ne dedi” arşivi tutmuyoruz. Yazılı toplantı notları genel hatlarıyla konuşulanları, yapılan önerileri ve alınan kararları içeriyor. Bu bir güven meselesi.

Önceleri toplantıyı kolaylaştıranların adını yazıyorduk haftalık toplantı notlarına. Birkaç yıldır bu isimleri de yazmıyoruz. Konuşulan konular da özetleniyor; notlar kişi isimleriyle yazılmıyor. Malum; insanların haksız ve hukuksuz bir şekilde gözaltına alındığı, hatta yıllarca hapse yattığı, biz bu röportajı gerçekleştirirken “etki ajanlığı” denen düzenlemeyle her tür muhalefetin susturulmasına çalışılan bir ülkede bu da bir risk diye düşündük...

Haftalık toplantılarımızda görüntülü kayıt alıyoruz, kayıt alındığını hemen her hafta yeniden duyuruyoruz (çünkü hemen her hafta yeni katılımcılar oluyor). Arşiv için olduğunu ve paylaşılmayacağını da duyuruyoruz. Ayrıca hemen her toplantıda anons ederek ekran fotoğrafı çekiyoruz, fotoda olmak isteyenler videolarını açıyor, istemeyenler açmıyor. Bu fotoları 400'ün üzerinde üyesi olan WhatsApp grubunda paylaşıyoruz; bunları yayınlamıyor, arşivliyoruz. Ancak örneğin hukuksuz

interview, a new legislation to putatively combat “foreign influence” is being used to suppress all forms of opposition—we consider this a risk that cannot be ignored.

In our weekly meetings, we record video footage and announce this almost every week, as there are often new participants. We also clarify that the recordings are for archival purposes only and will not be shared. Additionally, in nearly every meeting, we take a screen capture after making an announcement; those who wish to be in the photo turn on their cameras, while those who do not prefer to remain off-camera. These photos are shared in our WhatsApp group, which has over 400 members. They are not published but are archived. However, in certain situations—such as expressing solidarity with a woman who has been unlawfully detained or showing support for Iranian women by sharing a photo of us cutting our hair—we do publicly share photos taken during meetings. On the other hand, we absolutely never share video or audio recordings of our meetings, neither internally nor externally.

Do you collaborate with external partners (such as universities, libraries, etc.) in your archiving work? If so, how do these collaborations contribute to this process?

We do not have such a collaboration yet. I have two conflicting thoughts on this matter. In the near future, it would be beneficial to pursue it. On the one hand, it would be invaluable to have the archives meticulously compiled by different working groups—maintained with immense dedication—stored in an organized and institutional setting, specifically in a library and information center focused on women’s history.

However, due to the current political climate I mentioned earlier, I (and we) also have concerns about such collaborations. Despite their commitment to remaining independent from political authorities and parties, these types of women’s organizations and libraries may face interventions from an increasingly authoritarian government that has little tolerance for social and political opposition.

Those in power who have things to hide and do not want certain truths to be known destroy documents. We, on the other hand, preserve them—so that what we have done for equality and freedom remains in history, so that those who come after us can learn from our struggles and the challenges we have faced. These documents stand as proof that “we have not given up on our lives, our rights, or our dreams”.

bir şekilde gözüne alınan bir kadınla dayanışmak için toplantı sırasında çektiğimiz bir fotoğrafı veya İranlı kadınlarla dayanışma için saçlarımızı kestığımız bir fotoğrafı paylaşıyoruz. Görüntülü ve sesli toplantı kaydını kesinlikle kendi içimizde de başka herhangi bir yerde de paylaşmıyoruz.

Arşivleme çalışmalarında dış paydaşlarla (üniversiteler, kütüphaneler, vb.) işbirliği yapıyor musunuz? Yapıyorsanız bu işbirlikleri nasıl bir katkı sağlıyor?

Henüz böyle bir işbirliğimiz yok. Bu konuda birbiriyle çelişen iki fikrim var. Yakın bir gelecekte bunu yapmak iyi olur. Hem elimizde farklı çalışma gruplarının biriktirdiği, bin bir özveriyle tutulan arşivlerin derli toplu kurumsal bir yerde, özel olarak kadın tarihine odaklanan bir kütüphane ve bilgi merkezinde saklanması çok iyi olur.

Mahsa Amini'nin öldürülmesini takip eden protestolar sırasında, 21 Eylül 2022 tarihli haftalık EŞİK toplantısında İranlı kadınlarla dayanışmak üzere saçlarını kesen EŞİK gönüllüleri.

EŞİK volunteers cutting their hair in solidarity with Iranian women during the weekly EŞİK meeting on September 21, 2022, following the protests sparked by the killing of Mahsa Amini.

Ancak az evvel bahsettiğim, mevcut siyasi ortamdan dolayı, işbirliğine dair kaygılarım(ız) da var. Bu tip kadın örgütlenmeleri, kütüphaneleri siyasi iktidar(lar)dan ve partilerden bağımsız kalma iradelerine rağmen, toplumsal ve siyasi muhalefete tahammülü olmayan, gitgide otoriterleşen iktidarın müdahaleleriyle karşılaşabilirler.

Bir şeylerin bilinmesini istemeyen ve saklayacak bir şeyleri olan muktedirler belgeleri yok eder. Bizlerse, eşitlik ve özgürlük için yapıp ettiklerimizi tarihe kalsın, mücadelemiz ve bu mücadeleler sırasında karşılaştıklarımızdan, bizden sonra gelenler bir şeyler öğrenebilsin diye bu belgeleri saklamaya çalışıyoruz. "Hayatlarımızdan, haklarımızdan, hayallerimizden" vazgeçmediğimiz belgesi olarak...

We believe that, alongside the struggle of the women's movement, making this struggle visible, documenting it, and passing it on to future generations holds particular significance for women's history. As a volunteer in a platform that brings together numerous women's organizations, what would you like to say about the importance of archiving work, whether physical or digital?

Let me refer to the title of Anke Voss-Hubbard's article on Mary Ritter Beard, published in your September 2024 issue: "No Documents, No History."

Women and non-binary folks are going through difficult times, grappling with multiple crises. The climate crisis, wars, and economic downturns are deepening poverty—and with it, the negative impacts on women and girls. In the midst of this struggle, women—whether in Turkey, in other countries in our region, or in Western nations—are determined to resist attacks on their hard-won rights and to make equality a reality in every aspect of life. Since patriarchy is deeply rooted and the public has been deliberately kept in ignorance, the current government has waged a war against women—and, in fact, against anyone who wishes to live with dignity, equality, and freedom—by manipulating concepts such as religion, tradition, and family, and deliberately distorting the truth.

Women are fully aware of what is happening and are resisting it with all their strength. Moreover, they are at the forefront of the fight against these crises. This is not only the case within EŞİK; in today's struggle to protect the Mount Ida, it is rural women leading the way. The same is true in the fight for animal rights and against the so-called massacre law. On a global scale, a significant number of activists advocating for climate justice are also women. Making their struggle visible also makes the history of these resistances and movements visible. I don't think the reverse is necessarily true; an ecological initiative composed solely of men does not, in itself, provide us with the history of the struggle. What I mean is that, with its broad network of components, EŞİK's archives have, in many ways, become a record of progressive social opposition in recent years. By bringing issues to the forefront from a feminist perspective—whether in the ecology movement, labor unions, human rights organizations, bar associations, or the struggles of imprisoned politicians, journalists, persecuted teachers, and doctors—EŞİK not only documents but also amplifies these movements, contributing to the historical record of resistance.

It would be impossible to describe one of our most significant and challenging struggles in recent years—the defense of the Istanbul Convention and the Council of State hearings—without referencing EŞİK's efforts. This

Kadın hareketinin mücadelesi kadar bu mücadelenin görünür kılınması, belgelenmesi ve sonraki kuşaklara aktarılmasının kadın tarihi için ayrı bir öneme taşıdığını düşünüyoruz. Bu noktada birçok kadın örgütünün üye olduğu bir platformun gönüllüsü olarak, arşivleme çalışmalarının (fiziksel ya da dijital) önemine dair neler söylemek istersiniz?

Derginizin Eylül 2024 tarihli sayısında yayımlanan, Anke Voss-Hubbard'ın Mary Ritter Beard'la ilgili makalesinin başlığına atıfla: "Belge yoksa tarih de yoktur."

Kadınlar ve kendini ikili cinsiyet rejimi içerisinde tanımlamayanlar zor zamanlardan geçiyor. Çoklu krizlerle boğuşuyoruz. İklim krizi, savaşlar ve ekonomik krizler yoksulluğu – ve bunların kadınlara ve kız çocuklarına yansıyan olumsuz etkilerini – derinleştiriyor. Bu cenderede kadınlar – gerek Türkiye'de, gerek bölgemizdeki diğer ülkelerde, gerekse Batı ülkelerinde kazanılmış haklarına saldırıları defetmeye ve eşitliği hayatın her alanında gerçek haline getirmeye azimliler. Ataerkinin kökleri çok derinde olduğundan ve halk da oldukça bilinçli olarak cahilleştirildiğinden mevcut iktidar din, gelenek, aile, vb. kavramları kullanarak ve gerçekleri de hesaplı olarak çarpıtarak kadınlara -ve aslında insan gibi yaşamayı, eşit ve özgürce yaşamayı isteyen herkese savaş açmış durumda.

Kadınlar olan bitenin farkında ve buna karşı hakikaten canla başla direniyorlar. Dahası, tüm bu krizlere karşı direnişin başını çeken de kadınlar. Sadece EŞİK bağlamında değil; bugün Kazdağları için verilen mücadelede en öndekiler köylü kadınlar. Hayvan hakları için, katliam yasasını durdurmak için verilen mücadelede de böyle. Küresel anlamda iklim adaleti için mücadele veren aktivistlerin çoğu kadın. Onların mücadelesini görünür kılmak, tüm bu direnişlerin ve mücadelelerin tarihini de görünür kılıyor. Tersini genelde geçerli değil bence; sadece erkeklerin içinde olduğu bir ekolojik oluşum bize mücadele tarihini vermiyor. Diyebileceğim o ki: Yüzlerce bileşeni olduğu için ekoloji hareketinden sendikalara, hak örgütlerinden barolara, tutsak siyasetçilere, gazetecilere, baskı gören öğretmenlere, doktorlara dair paylaşım yaptığı, bu sorunları feminist perspektiften gündeme taşıdığı için EŞİK arşivleri son dönemdeki ilerici toplumsal muhalefetin de arşivi bir yerde.

Son dönemdeki en önemli ve zorlu mücadelelerimizden biri olan İstanbul Sözleşmesi savunmasını, Danıştay'daki duruşmaları EŞİK'in yaptıklarına atıf yapmadan anlatmak mümkün değil örneğin. Bu röportajın konusu EŞİK ama 2000li yıllardaki kadın hareketinin tarihi yazılırken de EŞİK bünyesinde aktif olan pek çok kadının anlatısına ve özel arşivlerine başvurarak bu dönem üzerinde çalışmaya başladım. İktidar partisinin bir türlü hazmedemediği değişiklikleri içeren Medeni Kanun

interview focuses on EŞİK, but in writing the history of the women's movement in the 2000s, I have also begun working on this period by drawing on the narratives and personal archives of many women who have been actively involved in EŞİK. Can one truly assess the Civil Code reform—which introduced changes the ruling party has never fully accepted—without discussing the Civil Law Women's Platform, established in 2001, or centering the narratives of the women who worked tirelessly to rewrite that law?

This may not be the first issue that comes to mind when one speaks about archives, but I would like to make this point: History is often shaped by small yet determined groups and individuals. Making their struggles visible means not only recognizing the intellectual labor behind these efforts but also acknowledging the physical and emotional labor that sustains them. This is not an easy task. (And perhaps these are not always things we would want to make visible.) There are also aspects that, by their very nature, leave no record—hours of phone calls, information gathering and sharing, backchannel diplomacy, and so on.

*There is a sociologist I deeply admire and respect: Arlie Russell Hochschild. Many years ago, while pursuing my Ph.D. in sociology, I read her work. She has conducted an outstanding study on the emotional labor that women contribute in service industries. As far as I know, she was the first to introduce the concept of "emotional labor," which has now become a widely used term, in her book *The Managed Heart*. (I don't believe this book has been translated into Turkish.) Years later, I find myself thinking about this book again. In *The Managed Heart*, in which Hochschild explores how capitalism commodifies human emotions and leads individuals to become alienated from their own feelings, she distinguishes emotional labor from "emotion work"—which is performed voluntarily to meet a need rather than for profit. In the context of social movements and volunteer labor, I would truly like to see emotion work—the voluntary emotional labor invested in these efforts—find its place in archives. And one day, I hope someone writes about it.*

*Hochschild is also married to historian and writer Adam Hochschild. I think an evening dinner with this couple would be truly enjoyable! They are two of my favorite living authors. One of Adam Hochschild's books that I also teach in my classes, *King Leopold's Ghost*, vividly narrates how Belgium's King Leopold II, in the late 19th century, sought to claim a share of "that magnificent African cake" by colonizing the Congo. Written in an engaging and immersive style, the book details how he enslaved people in a land he never set foot in, forced them into labor, and ruthlessly plundered its rich natural resources. In short, King Leopold was responsible for*

reformunu, 2001'de kurulan Medeni Yasa Kadın Platformu'ndan bahsetmeden, o yasanın yeniden yazılmasına emek veren kadınların anlatılarını merkeze almadan değerlendirebilir misiniz?

Arşiv konuşurken ilk aklımıza gelen mesele değil belki, ama bir noktaya daha değinmek istiyorum: Tarihe yön veren, bazen küçük ama azimle çalışan gruplar ve kişiler vardır. Bu grupların ve kişilerin verdiği mücadeleyi görünür kılmak demek, verilen entelektüel emekler kadar fiziksel ve duygusal emekleri de görünür kılmak demektir. Bu kolay bir iş değil. (Belki her zaman görünür kılmak isteyeceğimiz şeyler de değil bunlar.) Bir de doğası gereği hiç kaydı tutulmayan şeyler var: Saatlerce süren telefon görüşmeleri; bilgi alma, paylaşma, arka kapı diplomasisi, vb.

Çok sevdiğim ve saydığım bir sosyolog var: Arlie Russell Hochschild. Uzun yıllar önce sosyoloji doktoramı yaparken okumuş, kadınların yoğun olarak çalıştığı hizmet sektörüne verdikleri duygusal emeğe dair harika bir çalışması var. Şimdilerde dilimize yerleşmiş “duygusal emek” kavramını benim *The Managed Heart* [Yönetilen Kalp] kitabında bildiğim kadarıyla ilk kullanan da odur. (Bu kitap Türkçeye çevrilmemiş sanırım). Yıllar sonra yeniden bu kitabı düşünürken buluyorum kendimi. Hochschild kapitalizmin insani duyguları ticarileştirmesi ve insanların kendi duygularına yabancılaşmasına odaklandığı o kitapta, duygusal emeği kâr amacıyla değil bir ihtiyacı karşılamak için gönüllü olarak yapılan “duygu işi”nden ayırır. Sosyal hareketler ve gönüllü emek bağlamında yapılan bu duygu işinin, gönüllü duygusal emeklerin de arşivlerde yer bulmasını, bir gün birinin bu konuda yazmasını isterim doğrusu.

Hochschild'in bir de tarihçi ve yazar eşi var: Adam Hochschild. Bu çiftle bir akşam yemeği çok keyifli olur bence! Hayatta olan en sevdiğim yazarlardan ikisi de. Adam Hochschild'in derslerimde de okuttuğum kitabı *King Leopold's Ghost* [Kral Leopold'un Hayaleti] Belçika kralı ikinci Leopold'un, 19. yüzyılın sonunda, “o muhteşem Afrika pastası”ndan bir dilim almak amacıyla Kongo'yu sömürgeleştirmesini, ayak basmadığı bir yerin insanlarını zincire vurmasını ve zorla çalıştırmasını, zengin doğal kaynaklarını acımasızca talan etmesini anlatan o süreci gözünüzde canlandıran akıcı bir dilde yazılmış. Özetle, Kral Leopold on binlerce Kongolu insanın ölümünden sorumlu; Kongo'da yerleştirdiği sömürü rejiminden muazzam bir servet edinmiş, hayatı boyunca kâr (ve küçük kızların) peşinde koşan, “beş para etmez” deriz ya, öyle bir adam. (Tabii öldüğünde “net değeri” beş paranın çok üstünde.) Orada yapıp ettikleri bilinmesin diye kendi özel arşivlerini yakıyor Leopold. Bunu öğrenmek beni çok sarsmıştı. Kongo halkının bu sömürüye, bu zulme direnmemiş olması mümkün mü? Değil. Ama onlardan bugüne kalan yazılı kaynak yok denecek kadar az.

the deaths of tens of thousands of Congolese people and amassed immense wealth from the exploitative regime he established in the Congo. He was a man who spent his life in pursuit of profit (and little girls)—the kind of person we'd call “worthless.” (Though, of course, by the time he died, his net worth was far from worthless.) To ensure that his actions remained hidden, Leopold burned his personal archives. Learning this was deeply unsettling for me. Could the Congolese people have failed to resist such exploitation and brutality? Of course not. But the written records that have survived from them are almost nonexistent.

*We also know that associations and groups that produced written documents have struggled to protect them. For example, during the martial law period before the September 12 coup, members of the Progressive Women's Association (İKD) moved their archives from one house to another and later hid them in basements to safeguard them. This struggle is recounted in Muazzez Pervan's book *İlerici Kadınlar Derneği 1975-1980: Kırmızı Çatkılı Kadınların Tarihi*. If I'm not mistaken, a copy of the İKD archives is also preserved at the Women's Library and Information Center in Istanbul.*

There is an ongoing struggle across political, economic, cultural, and digital spheres because none of the rights we have won are truly secure. Women's and LGBTI+ organizations are facing serious attacks and censorship. Let me give a very concrete example—just one among hundreds. Today, during this very interview, an Instagram post shared by EŞİK was blocked. The next step could be even more severe: global social media corporations, acting as the voice of governments and/or ruling classes, could shut down our account entirely. From this perspective, our archives are not just important—they are a political issue.

Those in power who have things to hide and do not want certain truths to be known destroy documents. We, on the other hand, preserve them—so that what we have done for equality and freedom remains in history, so that those who come after us can learn from our struggles and the challenges we have faced. These documents stand as proof that “we have not given up on our lives, our rights, or our dreams”.

I believe that the value of the EŞİK archives will become more apparent as the history of not only the women's movement but also that of Turkey and this region is written and analyzed socially.

Yazılı belgeler üretmiş olan dernek ve grupların da bunları korumak için ciddi mücadele verdiğini biliyoruz. Örneğin İlerici Kadınlar Derneği'nin (İKD) 12 Eylül öncesi sıkıyönetim zamanında arşivlerini korumak için bir evden diğerine, sonra bodrum katlarına taşımaları Muazzez Pervan'ın *İlerici Kadınlar Derneği 1975-1980: Kırmızı Çatklı Kadınların Tarihi* kitabında anlatılıyor. İKD arşivlerinin bir kopyası da İstanbul'daki Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi'nde yanlış bilmiyorsam.

Siyasi, ekonomik, kültürel, dijital pek çok farklı alanda sürekli bir mücadele var, çünkü kazandığımız hiçbir hak güvende değil. Kadın ve LGBTİ+ örgütleri ciddi saldırılar ve sansürle boğuşuyor. Çok somut bir örnek vereyim; verilebilecek yüzlerce örnekten sadece biri bu. Bugün, bu röportaj sırasında EŞİK'in Instagram hesabından paylaştığı bir gönderi engellendi örneğin. Bir adım ötesi, hükümetin ve/ya egemen sınıfların sesi olan küresel sosyal medya şirketlerinin hesabımızı kapatmaları da mümkün. Bu açıdan bakıldığında da arşivlerimiz önemli ve siyasi bir mesele.

Bir şeylerin bilinmesini istemeyen ve saklayacak bir şeyleri olan muktadirler belgeleri yok eder. Bizlerse, eşitlik ve özgürlük için yapıp ettiklerimiz tarihe kalsın, mücadelelerimiz ve bu mücadeleler sırasında karşılaştıklarımızdan, bizden sonra gelenler bir şeyler öğrenebilsin diye bu belgeleri saklamaya çalışıyoruz. "Hayatlarımızdan, haklarımızdan, hayallerimizden" vazgeçmediğimizin belgesi olarak...

Sadece kadın hareketinin değil, Türkiye'nin ve bu bölgenin bugünlerinin tarihi yazılırken ve sosyal analizi yapılırken EŞİK arşivlerinin değeri daha iyi anlaşılacak diye düşünüyorum.

Kaynakça

- Altıok, Özlem. "Feminism *en garde*: The Women's Platform for Equality (EŞİK) and its struggle for the Istanbul Convention, women's human rights, the rule of law and democracy in Turkey" In *12. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali "Eşitiz" Tebliğler Kitabı*. Editors: Adem Sözüer, Pınar Özcan, Yağmur Altay. On İki Levha Yayıncılık, 2024.
- Altıok, Özlem. Talibanlaşan Türkiye'de Anayasa yapmak veya Anayasa yoluyla Talibanlaşmak. *Bianet*. 25 Aralık 2022.
- Hochschild, Arlie Russell. *The Managed Heart: Commercialization of human feeling*. University of California Press, 2019.
- Hochschild, Adam. *King Leopold's Ghost: A story of greed, terror and heroism in colonial Africa*. Picador, 2019.
- Pervan, Muazzez. *İlerici Kadınlar Derneği 1975-1980: Kırmızı Çatklı Kadınların Tarihi*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2013.
- Smith, Dorothy E. *The Everyday World as Problematic: A Feminist Sociology*. Northeastern University Press, 1987.
- EŞİK websitesi, sosyal medya hesapları ve e-posta adresi:
EŞİK websitesi: <https://esikplatform.net/>
EŞİK e-posta adresi: iletisim@esikplatform.net
EŞİK Twitter hesabı: https://x.com/esik_platform
EŞİK Facebook hesabı: <https://www.facebook.com/esikplatform>
EŞİK Instagram hesabı: https://www.instagram.com/esik_platform/
EŞİK YouTube hesabı: <https://www.youtube.com/c/e%9Fitliki%C3%A7inkad%C4%B1nplatformu>
EŞİK, "2020-2025 Mücadele Tarihimiz", <https://esikplatform.net/s/2547/i/esik-tarihce-7-03-2025.pdf>